

CURTEA DE APEL CENTRU

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Teilor 4
e-mail: cac@justice.md, Tel.: /373 22/ 409 209
www.instante.justice.md

№ 4-35/19-1688 din M.D. 55

Dosar nr. 3-70/25

Curtea Constituțională a RM
mun. Chișinău,
str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28

În cadrul Curții de Apel Centru, se examinează cauza de contencios administrativ, al acțiunilor înaintate de Partidul Liberal Democrat din Moldova, prin intermediul avocatei Baidan Liliana împotriva Comisiei Electorale Centrale, persoană terță Agenția Servicii Publice, cu privire la anularea actului administrativ.

Prin încheierea Curții de Apel Centru din 21 august 2025, a fost admisă cererea reprezentantului reclamantului Partidul Liberal Democrat din Moldova - avocata Baidan Liliana, cu privire la sesizarea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate.

Prin urmare, Vă expediem copia încheierii din 21 august 2025, cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea privind excepția de neconstituționalitate.

Totodată, menționăm că aceasta urmează a fi examinată în termeni proximi, având în vedere natura litigiului care este unul electoral.

**Presedintele interimar al
Curții de Apel Centru**

Mîra Ghenadie

**Sesizare privind excepția de neconstituționalitate
a prevederilor art. 12 alin. (4) și 27 lit. g) Cod electoral**

A. Autorul excepției de neconstituționalitate**A.2. Persoană juridică**

- 1. Denumire și sediu Partidul Liberal Democrat din Moldova , MD-2012, mun. Chișinău, str. Mihai Eminescu 19/1**
- 2. Numărul și data înregistrării 1010620001430, 25 ianuarie 2008**
- 3. Numele administratorului Vladimir Filat**
- 4. Telefon și e-mail E-mail:**
- 5. Reprezentant avocat Liliana Baidan**

A.3. Instanța de judecată

- 1. Denumirea instanței de judecată/sediu Curtea de Apel Centru**
- 2. Judecător/complet de judecată Judecător Bagrin Lucia**
- 4. Adresa instanței de judecată mun. Chișinău, str. Teilor 4**
- 5. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată E-mail: cac@justice.md, 0(22)-635-447**

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun

Pe rolul Curții de Apel Centru se află acțiunea inițiată de Partidul Liberal Democrat din Moldova (PLDM) împotriva Comisiei Electorale Centrale (CEC), cu participarea Agenției Servicii Publice (ASP) în calitate de terț interesat, având ca obiect anularea scrisorii CEC din 13 august 2025 nr. 8353 și obligarea CEC să includă PLDM în lista partidelor care au dreptul să participe la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, prin actualizarea anexei la Hotărârea CEC nr. 3651 din 14 iulie 2025, astfel încât formațiunea să poată depune și să-i fie examinat dosarul până la data-limită de 19 august 2025 (40 de zile înaintea scrutinului, potrivit art. 63 alin. (1) Cod electoral). Contextul normativ și calendaristic este următorul: prin Hotărârea CEC nr. 3601 din 18 iunie 2025 a fost aprobat Programul calendaristic al acțiunilor electorale și s-a stabilit începutul perioadei electorale la data de 14 iulie 2025; în aceeași zi, 14 iulie 2025, CEC a adoptat Hotărârea nr. 3651 prin care a publicat lista inițială a partidelor cu drept de participare „în baza datelor ASP” (art. 27 lit. g) Cod electoral). Lista nu a inclus PLDM, în timp ce pentru alte formațiuni a fost utilizată mențiunea „cu rezerva revocării”, semnalând posibilitatea de ajustare ulterioară în funcție de informațiile oficiale transmise de ASP. Ulterior, prin Hotărârea CEC nr. 3742 din 3 august 2025, configurația listei a fost menținută.

Din perspectiva faptică, PLDM a transmis către ASP la 14 iulie 2025, prin poștă electronică, documentele prevăzute de Legea nr. 294/2007 privind partidele politice, inclusiv informațiile prevăzute de art. 11 alin. (5) lit. b), utilizând modalitatea de comunicare consacrată de art. 96 Cod administrativ (prioritatea mijloacelor electronice, dacă sunt adecvate și acceptate). ASP a confirmat la 15 iulie 2025 primirea și procesarea în termen a materialelor transmise de PLDM, urmând procedurile sale de actualizare și publicare. Regimul legal relevant impune ASP să publice și să comunice către CEC, în termene scurte, informațiile de evidență privind partidele (art. 11 alin. (4)–(6) Legea nr. 294/2007), iar la solicitarea CEC să prezinte în 24 de ore lista partidelor care au dreptul de a participa (art. 11 alin. (7) teza întâi). Sancțiunea prevăzută de teza finală a aceluiași alineat îi vizează strict pe acei competitori care, până la începerea perioadei electorale (14 iulie 2025 pentru scrutinul de față), nu au prezentat către ASP informațiile de la art. 11 alin. (5) lit. b); în speță, PLDM a prezentat în termen, iar confirmarea ASP atestă acest fapt. În paralel, art. 63 alin. (1) Cod electoral fixează pentru alegerile parlamentare fereastra de 70–40 de zile pentru desemnarea/înregistrarea candidaților, ceea ce, raportat la data scrutinului, înseamnă 20 iulie 2025 – 19 august 2025; coroborat cu art. 12 Cod electoral (termene calendaristice), rezultă că, până la 19 august 2025 inclusiv, trebuie asigurată posibilitatea depunerii și examinării dosarelor.

La 13 august 2025 CEC a emis scrisoarea nr. 8353 prin care a respins solicitarea PLDM de includere în listă, argumentând, în esență, inexistența unei marje de apreciere pentru includeri după publicarea inițială și invocând termenele din

Programul calendaristic. La 17 august 2025 CEC a menținut această poziție într-un nou răspuns, în pofida faptului că data-limită pentru depunerea/înregistrarea candidaților era 19 august 2025. Poziția procesuală a reclamantului este că obligațiile legale față de ASP au fost îndeplinite în termen și în forma prevăzută de Codul administrativ, că lista CEC este, prin chiar arhitectura art. 27 lit. g) Cod electoral coroborată cu art. 11 din Legea nr. 294/2007, o listă administrativă dinamizată de fluxul de date oficiale transmis de ASP și, în consecință, susceptibilă de actualizare până la expirarea ferestrei legale de 40 de zile. PLDM invocă și tratament diferențiat, întrucât mecanismul „cu rezerva revocării”, folosit de CEC pentru alte formațiuni, nu a fost aplicat și în cazul său, deși datele oficiale comunicate de ASP justificau sincronizarea listei. În acest cadru factual și juridic, excepția de neconstituționalitate privește art. 12 alin. (4) Cod electoral (rolul și limitele Programului calendaristic) și art. 27 lit. g) Cod electoral (publicarea „în baza datelor ASP” și posibilitatea/obligația de actualizare până la 19 august 2025), normele a căror interpretare este determinantă pentru soluția capătului principal de cerere – obligarea CEC la includerea PLDM în lista partidelor cu drept de participare la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025.

C. Obiectul sesizării

Codul electoral nr. 325/2022

Articolul 12. Calcularea termenelor

(1) În sensul prezentului cod, referința la zi (zile) în vederea calculării termenelor pentru efectuarea procedurilor și acțiunilor electorale se consideră referința la o zi calendaristică, respectiv, la zilele calendaristice, cu excepția stabilirii exprese a termenelor în zile lucrătoare. Dacă calcularea termenelor este determinată de ziua alegerilor, aceasta din urmă nu se include în calcul.

(2) La calcularea termenelor pentru efectuarea procedurilor și acțiunilor electorale se includ și zilele de sărbătoare nelucrătoare, precum și cele declarate de odihnă, conform Codului muncii.

(3) În cazul în care procedurile și acțiunile electorale trebuie efectuate la/de către organul electoral, termenul expiră la ora și data stabilite de organul electoral respectiv.

(4) În scopul aplicării uniforme a prevederilor aferente calculării termenelor conform prezentului cod, pentru organizarea și desfășurarea oricărui tip de alegeri, Comisia Electorală Centrală aprobă Programul calendaristic al acțiunilor electorale, prin care se stabilesc termenele exprimate în zilele calendaristice pentru realizarea acestora.

Articolul 27. Atribuțiile Comisiei Electorale Centrale în perioada electorală

În perioada electorală, Comisia Electorală Centrală are următoarele atribuții:

g) în baza datelor prezentate de Agenția Servicii Publice, publică lista partidelor politice care au dreptul de a participa la alegeri;

În temeiul art. 12¹ Cod de procedură civilă și art. 24–27 din Legea nr. 74/2025 privind Curtea Constituțională, se ridică excepția de neconstituționalitate cu privire la dispoziții de rangul legii din Codul electoral nr. 325/2022, care urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei pendinte la Curtea de Apel Centru:

1. Art. 12 alin. (4) Cod electoral – în măsura căreia Programul calendaristic al CEC ar putea stabili termene mai scurte ori diferite față de termenele prevăzute de legile aplicabile (inclusiv Legea nr. 294/2007 și art. 63 Cod electoral – fereastra 70–40 de zile), cu efectul excluderii unui partid de la posibilitatea reală de depunere/înregistrare în termenul legal.

2. Art. 27 lit. g) Cod electoral – în măsura căreia publicarea listei „în baza datelor ASP” ar împiedica/înlătura posibilitatea/obligația CEC de a actualiza această listă

până la expirarea termenului legal pentru desemnarea/înregistrarea candidaților (40 de zile înaintea zilei alegerilor).

Excepția este ridicată de una dintre părți în proces, privește acte normative enumerate de art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, este incidentă soluționării cauzei (refuzul CEC s-a întemeiat pe aplicarea/interpretarea acestor texte) și, după cunoștința autorului, nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect aceste prevederi în această cheie interpretativă. Se solicită o apreciere a constituționalității a Curții privind dispozițiilor indicate, în limitele competenței conferite prin art. 12¹ CPC și art. 27 din Legea nr. 74/2025.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție

Normele contestate – art. 12 alin. (4) și art. 27 lit. g) din Codul electoral – produc o atingere directă și imediată asupra mai multor drepturi constituționale. În plan factual, PLDM a transmis către ASP, prin poștă electronică, în data de 14 iulie 2025, informațiile cerute de Legea nr. 294/2007; aceasta este ultima zi de actualizare a actelor, dar, în același timp și ziua de început a perioadei electorale stabilită de CEC. Ulterior, deși fereastra legală pentru desemnarea/înaintarea și înregistrarea candidaților curge până la 19 august 2025 (40 de zile înainte de scrutinul din 28 septembrie 2025), CEC a refuzat includerea PLDM în lista partidelor eligibile, tratând în Programul calendaristic, adoptat în temeiul art. 12 alin. (4) din Codul electoral, ca pe o *dată de tăiere care îngheață* lista de la 14 iulie și citind art. 27 lit. g) ca pe un impediment la orice actualizare ulterioară *în baza datelor ASP*. Acest mecanism transformă, în fapt, o etapă administrativă într-o barieră absolută care golește de conținut posibilitatea efectivă de a participa la alegeri în interiorul termenului legal.

Astfel, este incident în primul rând art. 38 din Constituție. Dreptul de a fi ales nu se rezumă la existența declarativă a unei ferestre de 70–40 de zile, ci presupune posibilitatea reală de a depune și a fi înregistrat până la 19 august 2025. Dacă, art. 12 alin. (4) „scurtează” termenul incident prin lege și o abordare rigidă a art. 27 lit. g) stabilește că lista partidelor cu drept de participare în alegeri *nu se mai actualizează*, partidul este împiedicat să ajungă în postura de a prezenta candidaturi în fereastra legală, avem o ingerință în exercițiul dreptului de a fi ales – nu una formală, ci una care exclude în mod practic accesul la competiție. Atingerea este cu atât mai evidentă cu cât PLDM a prezentat în termen la ASP (14 iulie 2025), iar eventuala întârziere în procesarea/reflectarea la nivelul evidențelor nu poate fi imputată formatorului de candidaturi; a sancționa partidul pentru dinamica internă a autorității administrative înseamnă a dezactiva dreptul constituțional printr-un obstacol birocratic.

Este incident și art. 16 din Constituție. CEC a recurs, pentru alte formațiuni, la includerea *cu rezerva revocării*, acceptând în mod practic că lista este dinamică și poate fi ajustată pe măsură ce ASP transmite date oficiale. Refuzul de a aplica același tratament PLDM, în lipsa unui criteriu obiectiv care să deosebească situațiile, generează un tratament diferențiat nejustificat. Egalitatea nu presupune uniformitate abstractă, dar cere ca diferențele de tratament să fie proporționale și legate de scop; aici, diferența se reduce la forma de administrare a aceluiași flux de date, fără un motiv legitim pentru a exclude doar PLDM din mecanismul de protecție *cu rezervă*.

În al treilea rând, este incident art. 23 din Constituție. Sintagma „*stabilește termenele*” din art. 12 alin. (4) nu poate fi înțeleasă, fără a încălca previzibilitatea și ierarhia normelor, ca împuternicire de a scurta sau contrazice termenele prevăzute de legi (Legea nr. 294/2007; art. 63 Cod electoral). La fel, formula „*în baza datelor ASP*” din art. 27 lit. g) nu precizează momentul *înghețării* listei; în mod natural, ea reclamă o administrare continuă până la expirarea ferestrei legale. Abordarea care transformă aceste texte în instrumente de blocaj creează impredictibilitate și arbitrar: un partid care a prezentat corect în termen ajunge, totuși, exclus nu prin lege, ci printr-o practică care inversează raportul dintre lege și actul de organizare.

Se activează și art. 54 din Constituție. Chiar admitând că ordinea și calendarizarea acțiunilor electorale urmăresc un scop legitim, măsurile aplicate trebuie să fie necesare și proporționale. A împiedica participarea unui partid care a prezentat în termen informațiile către ASP, prin invocarea unei „*închideri de program*” la 14 iulie 2025 și a unei „*neactualizări*” până la 19 august, nu este nici măcar necesar: există măsuri mai puțin intruzive care ating același scop (ex. actualizarea listei până la termenul legal; includerea provizorie „*cu rezerva revocării*” pentru a proteja integritatea procesului). În lipsa unei justificări concrete și a calibrării la minimum necesar, efectul este o restrângere disproporționată a art. 38.

În fine, este incident art. 20 din Constituție. În materie electorală, drepturile sunt perisabile; un remediu care sosește după 19 august 2025 este, în practică, iluzoriu. Abordarea contestată – care refuză actualizarea listei și blochează accesul la depunere în interiorul termenului legal – anulează efectul util al controlului judiciar: chiar dacă instanța ar admite acțiunea după expirarea ferestrei, dreptul ar fi deja pierdut. Pentru a rămâne efectiv, remediul trebuie să se poată exercita în timp, ceea ce presupune o abordare a art. 12 alin. (4) și art. 27 lit. g) conformă Constituției: Programul calendaristic calendarizează în limitele legii, iar publicarea „*în baza datelor ASP*” presupune actualizare până la 19 august 2025.

Toate aceste atingeri converg spre art. 1 alin. (3) din Constituție: restricționarea formală a listei, în pofida prezentării în termen la ASP și a existenței unei ferestre legale în derulare, reduce pluralismul și afectează încrederea în neutralitatea autorităților electorale. În speță, ingerința este reală, actuală și decisivă: ea exclude, în fapt, un competitor din competiția electorală în interiorul termenelor legale, fără ca această excludere să fie impusă de lege ori necesară scopului legitim invocat.

E. Argumentarea pretensei încălcări a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție

(1) Dacă ingerința este „prevăzută de lege”.

În forma aplicată de CEC, ingerința nu se întemeiază pe o normă clară, accesibilă și previzibilă. Art. 12 alin. (4) din Codul electoral conferă CEC doar competența de a calendariza acțiunile, nu și de a scurta ori de a modifica termenele stabilite prin lege; art. 27 lit. g) obligă publicarea „în baza datelor ASP”, nu înghețarea listei la data publicării inițiale. Standardul stabilit prin jurisprudența CEDO cere ca puterea discreționară a autorităților electorale să fie „*circumscrișă cu un nivel suficient de precizie de dispozițiile de drept intern*”, deciziile să fie motivate și să evite arbitrariul; altfel, integritatea procesului electoral este pusă în discuție (inclusiv prin raportare la excluderi de la candidatură). Această exigență rezultă expres din jurisprudența CEDO privind art. 3 Protocolul nr. 1, care reclamă garanții minime de imparțialitate, o discreție neexcesivă și o procedură capabilă să producă o decizie echitabilă, obiectivă și suficient motivată (Podkolzina c. Letoniei, 2002, pct. 35).

În aceeași logică a „*calității legii*”, standardele electorale, recomandate de Comisia de la Veneția subliniază că reglementarea partidelor și a participării lor trebuie să fie de natură să faciliteze pluralismul, nu să îl împiedice prin sarcini administrative opace ori formalism excesiv; pluralismul este „*necesar pentru ca indivizii să aibă o alegere reală între partide*”.

(2) Dacă ingerința urmărește un scop legitim.

Se poate admite că administrarea corectă a alegerilor, asigurarea ordinii juridice și previzibilitatea sunt scopuri legitime. În sensul dat, jurisprudența CEDO acceptă „*limitări implicite*” în domeniul electoral, cu o marjă de apreciere mai amplă comparativ cu alte drepturi, cu condiția ca scopul să fie compatibil cu statul de drept și cu obiectivele Convenției. Așadar, în abstract, preocuparea pentru integritate și eficiență administrativă poate justifica măsuri de organizare. Totuși, condiția calității legii și proporționalitatea aplicării acesteia este determinantă la caz.

(3) Dacă există o legătură rațională între ingerință și scopul urmărit.

Legătura se rupe atunci când instrumentul de organizare – Programul calendaristic – este tratat ca o „*dată de tăiere*” care scurtează efectiv fereastra legală de 70–40 de zile și blochează actualizarea listei „în baza datelor ASP”, deși partidul a prezentat în termen informațiile către ASP. Jurisprudența CEDO recunoaște o marjă în „*organizarea practică a alegerilor*”, dar pune accent pe buna gestiune a listelor electorale ca premisă a unui scrutin liber și corect; prin analogie, lista partidelor

eligibile trebuie administrată corect și la zi, altminteri se afectează însăși eficacitatea dreptului de a candida.

Mai mult, jurisprudența Curții subliniază că, la evaluarea restricțiilor în sfera „dreptului de a fi ales”, Curtea verifică în special absența arbitrariului procedural. Astfel, a „îngheta” lista când statul are obligația legală de a circula rapid datele oficiale între ASP și CEC nu sporește integritatea, ci creează un obstacol administrativ independent de conduita partidului.

(4) Dacă existau măsuri la fel de eficiente, dar mai puțin intruzive.

Existau și există măsuri alternative evidente: actualizarea continuă a listei în baza informărilor ASP, în 24 de ore la solicitarea CEC; folosirea prioritară a comunicării electronice; includerea provizorie „cu rezerva revocării” (deja aplicată altor formațiuni), urmată de verificarea definitivă. Toate ating scopul de regularitate fără a produce excluderi ireparabile. Standardele electorale impun statului o datorie de a facilita, inclusiv prin simplificarea exigențelor și evitarea poverilor îndeosebi administrative, pentru a asigura exercitarea efectivă a asocierii politice; urmând regula este facilitarea pluralismului, nu împiedicarea lui.

În plus, chiar în jurisprudența CEDO privind criteriile tehnice, Curtea cere calibrări care să nu devină „barieră insurmontabilă” și să nu afecteze pluralismul – un test de proporționalitate aplicabil *mutatis mutandis* și aici: administrarea nu poate deveni o piedică structurală pentru candidați sau partide serioase.

(5) Dacă ingerința este proporțională cu scopul urmărit.

Proporționalitatea lipsește. Jurisprudența CEDO așază analiza pe criteriile „arbitrar / disproporționat” și „dacă restricția afectează libera exprimare a voinței poporului”.

La caz, prejudiciul este ireparabil – pierderea efectivă a dreptului de a participa la scrutin –, iar beneficiul public putea fi atins la fel de efectiv prin mijloace mai puțin intruzive deja validate în practică. În plus, tratamentul diferențiat prin aplicarea „rezervei revocării” altora, dar nu și PLDM, în lipsa unor criterii obiective, amplifică disproporția. Din perspectiva standardelor electorale, Comisia de la Veneția reiterează că pluralismul politic este valoarea de fond. În acest sens, regulile și practicile administrative trebuie calibrate ca să nu-l afecteze, iar stabilitatea normei electorale nu poate fi invocată pentru a legitima blocaje formaliste care exclud concurenți ce și-au îndeplinit obligațiile legale în termen.

Când dreptul de a candida este „*inerent regimului cu adevărat democratic*”, cum a menționat Curtea în Podkolzina, standardul minim devine absența arbitrariului și existența unor garanții reale împotriva abuzului, inclusiv remedii efective și la timp.

În ansamblu, ceea ce s-a produs în cauză depășește o simplă opțiune de management administrativ: transformarea Programului calendaristic într-o barieră care scurtează de facto o fereastră legală și refuzul de a actualiza lista „*în baza datelor ASP*”, deși partidul a prezentat în termen informațiile, constituie o restrângere a art. 38 din Constituție care nu trece testele convenționale și constituționale. Aceste prevederi nu sunt suficient de previzibile în dreptul național, urmărește un scop legitim doar în abstract, nu are o legătură rațională cu acel scop atunci când există mecanisme alternative funcționale, ignoră soluțiile mai puțin intruzive și este disproporționată în raport cu pluralismul și cu libera exprimare a voinței electoratului, așa cum sunt redate și înțelese prin standardele electorale europene și jurisprudența CEDO.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)

Dosarul aferent cauzei dedusă judecării.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării

10

Prin prezenta, avocat Liliana Baidan declara pe propria onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, semnând la final.

Digitally signed by Baidan Liliana
Date: 2025.08.19 16:58:37 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

MOLDOVA EUROPEANĂ

Dosarul nr. 3-70/25
2-25117390-02-3-18082025

ÎNCHEIERE

21 august 2025

municipiul Chișinău

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

În componența:

Președintele completului, judecător

Judecători

Grefier

Sîrbu Victoria

Cașcaval Andrei și Bagrin Lucia

Jumiga Tamara

examinând în ședință publică, cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate formulată de către avocata Baidan Liliana în interesele reclamantului Partidul Liberal Democrat din Moldova, în cauza de contencios administrativ,

la acțiunea înaintată de Partidul Liberal Democrat din Moldova, prin intermediul avocatei Baidan Liliana împotriva Comisiei Electorale Centrale, persoană terță Agenția Servicii Publice, cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

CONSTATĂ:

La 16 august 2025, ora 19:03, prin intermediul poștei electronice, Partidul Liberal Democrat din Moldova, prin intermediul avocatei Baidan Liliana a depus la Curtea de Apel Centru, acțiune împotriva Comisiei Electorale Centrale, persoană terță Agenția Servicii Publice, solicitând:

- *admiterea acțiunii, cu anularea scrisorii Comisiei Electorale Centrale nr. CEC-8/8353 din 13 august 2025;*

- *obligarea Comisiei Electorale Centrale să înscrie Partidul Liberal Democrat din Moldova în lista partidelor care pot participa la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, prin înscrierea Partidului Liberal Democrat din Moldova în anexa la hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3651 din 14 iulie 2025;*

- *obligarea Comisiei Electorale Centrale să ia toate măsurile administrative necesare - inclusiv includerea provizorie „cu rezerva revocării” a Partidul Liberal Democrat din Moldova în lista partidelor care pot participa la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, pentru a garanta că Partidul Liberal Democrat din Moldova poate depune și i se poate înregistra dosarul de înregistrare a concurentului electoral până la 19 august 2025.*

La 18 august 2025, ora 0:59, prin intermediul poștei electronice, Partidul Liberal Democrat din Moldova, prin intermediul avocatei Baidan Liliana a depus la Curtea de Apel Centru acțiune împotriva Comisiei Electorale Centrale, persoană terță Agenția Servicii Publice, solicitând:

- *anularea scrisorii Comisiei Electorale Centrale nr. CEC-8/8422 din 17 august 2025;*

- *obligarea Comisiei Electorale Centrale să reia procedura administrativă și să emită o dispoziție adițională la hotărârea nr. 3651 din 14 iulie 2025 (modificată prin hotărârea nr. 3742 din 03 august 2025), prin care Partidul Liberal Democrat din Moldova, să fie*

inclus în lista partidelor care pot participa la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025;

- obligarea Comisiei Electorale Centrale să extindă pentru Partidul Liberal Democrat din Moldova, termenul pentru primirea și înregistrarea setului de documente a candidaților, după 19 august 2025.

Prin încheierea Curții de Apel Centru din 19 august 2025, s-au conexas cauzele de contencios administrativ, la acțiunea înaintată de Partidul Liberal Democrat din Moldova, prin intermediul avocatei Baidan Liliana împotriva Comisiei Electorale Centrale, persoană terță Agenția Servicii Publice, cu privire la anularea scrisorii Comisiei Electorale Centrale nr. FEC-8/8422 din 17 august 2025, obligarea Comisiei Electorale Centrale să reia procedura administrativă și să emită o dispoziție adițională la hotărârea nr. 3651 din 14 iulie 2025 (modificată prin hotărârea nr. 3742 din 03 august 2025), prin care Partidul Liberal Democrat din Moldova, să fie inclus în lista partidelor care pot participa la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025; obligarea Comisiei Electorale Centrale să extindă pentru Partidul Liberal Democrat din Moldova, termenul pentru primirea și înregistrarea setului de documente a candidaților, după 19 august 2025, la acțiunea înaintată de Partidul Liberal Democrat din Moldova, prin intermediul avocatei Baidan Liliana împotriva Comisiei Electorale Centrale, persoană terță Agenția Servicii Publice, cu privire la anularea scrisorii Comisiei Electorale Centrale nr. FEC-8/8353 din 13 august 2025; obligarea Comisiei Electorale Centrale să înscrie Partidul Liberal Democrat din Moldova în lista partidelor care pot participa la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, prin înscrierea Partidului Liberal Democrat din Moldova în anexa la hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 3651 din 14 iulie 2025; obligarea Comisiei Electorale Centrale să ia toate măsurile administrative necesare - inclusiv includerea provizorie „cu rezerva revocării” a Partidul Liberal Democrat din Moldova în lista partidelor care pot participa la alegerile parlamentare din 28 septembrie 2025, pentru a garanta că Partidul Liberal Democrat din Moldova poate depune și i se poate înregistra dosarul de înregistrare a concurentului electoral până la 19 august 2025, pentru examinare concomitentă, atribuindu-le un singur număr 3-70/25 (2-25117390-02-3-18082025).

La 19 august 2025, ora 17:00, prin intermediul poștei electronice, avocata Baidan Liliana în interesele reclamantului Partidul Liberal Democrat din Moldova a depus cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 12 alin. (4) din Codul electoral care stipulează că: „*în scopul aplicării uniforme a prevederilor aferente calculării termenelor conform prezentului cod, pentru organizarea și desfășurarea oricărui tip de alegeri, Comisia Electorală Centrală aprobă Programul calendaristic al acțiunilor electorale, prin care se stabilesc termenele exprimate în zilele calendaristice pentru realizarea acestora*” și 27 lit. g) din Codul electoral, potrivit căruia: „*în perioada electorală, Comisia Electorală Centrală are următoarele atribuții: în baza datelor prezentate de Agenția Servicii Publice, publică lista partidelor politice care au dreptul de a participa la alegeri*”.

În ședința de judecată, reprezentanții reclamantului Partidul Liberal Democrat din Moldova, Filat Vladimir și avocata Baidan Liliana au susținut cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, în sensul formulat.

Reprezentantul pârâtei Comisia Electorală Centrală, Hamâc Diana în ședința de judecată a solicitat respingerea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate.

În ședința de judecată, persoană terță Agenția Servicii Publice, nu s-a prezentat, procedura de citare, fiind respectată. Astfel, Colegiul judiciar consideră posibilă examinarea cererii în lipsa persoanei terțe.

Audiind explicațiile participanților la proces și analizând lucrările cauzei, Completul judiciar conchide că există temei de admitere a cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 12 alin. (4) și 27 lit. g) din Codul electoral reieșind din următoarele motive.

Conform art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

În temeiul art. 12¹ Cod de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.

Instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Excepția de neconstituționalitate constituie mijlocul procedural pentru realizarea accesului persoanei, în calitate de titular al drepturilor și libertăților fundamentale, la controlul constituționalității actelor normative.

Conform art. 134 din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în Republica Moldova. Curtea Constituțională este independentă de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției. Curtea Constituțională garantează supremația Constituției, asigură realizarea principiului separării puterii de stat în putere legislativă, putere executivă și putere judecătorească și garantează responsabilitatea statului față de cetățean și a cetățeanului față de stat.

În corespundere cu art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

Prin hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, Curtea Constituțională a relatat că, judecătorul ordinar, nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

-obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;

-excepția este ridicată de către una din părți sau de reprezentantul acestuia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

-prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

-nu există o hotărâre anterioară a Curții, având ca obiect prevederile contestate și a reținut că verificarea constituționalității normelor contestate, constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.

Astfel, judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate de Curte în prezenta hotărâre.

Completul observă că, obiectul excepției de neconstituționalitate, așa cum a fost formulat de avocata Baidan Liliana în interesele reclamantului Partidul Liberal Democrat din Moldova, constituie prevederile **art. 12 alin. (4) din Codul electoral** care stipulează că: „în scopul aplicării uniforme a prevederilor aferente calculării termenelor conform prezentului cod, pentru organizarea și desfășurarea oricărui tip de alegeri, Comisia Electorală Centrală aprobă Programul calendaristic al acțiunilor electorale, prin care se stabilesc termenele exprimate în zile calendaristice pentru realizarea acestora” și **art. 27 lit. g) din Codul electoral**, potrivit căruia: „în perioada electorală, Comisia Electorală Centrală are următoarele atribuții: în baza datelor prezentate de Agenția Servicii Publice, publică lista partidelor politice care au dreptul de a participa la alegeri”, care urmează a fi aplicate în prezenta speță.

Completul reține că în temeiul art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituție și art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative, ține de competența Curții Constituționale.

Respectiv, sub aspectul întrunirii condițiilor stabilite de Curtea Constituțională, prin hotărârea nr. 2 din 09 februarie 2016, instanța menționează că normele vizate de către avocata Baidan Liliana în interesele reclamantului Partidul Liberal Democrat din Moldova, constituie obiect a controlului de constituționalitate, fiind întrunite condițiile indicate în hotărârea Curții Constituționale pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție.

Completul de judecată relevă că, ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost solicitată de către partea în proces, avocata Baidan Liliana în interesele reclamantului Partidul Liberal Democrat din Moldova, iar norma vizată nu a mai făcut obiectul controlului de constituționalitate.

Din aceste considerente, ținând cont de faptul că normele solicitate a fi supuse controlului de constituționalitate, urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei deduse judecății, având în vedere că instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția, examinând întrunirea condițiilor necesare pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate. Completul specializat ajunge la concluzia că, cererea formulată de avocata Baidan Liliana în interesele reclamantului Partidul Liberal Democrat din Moldova privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, urmează a fi admisă.

În conformitate cu prevederile art. 195, 230 Cod administrativ, art. 12¹, 269-270 Cod de procedură civilă, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

DISPUNE:

Se admite cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, formulată de avocata Baidan Liliana în interesele reclamantului Partidul Liberal Democrat din Moldova, în cauza de contencios administrativ, la acțiunea înaintată de Partidul Liberal Democrat din Moldova, prin intermediul avocatei Baidan Liliana împotriva Comisiei Electorale Centrale, persoană terță Agenția Servicii Publice, cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ favorabil.

Se sesizează Curtea Constituțională a Republicii Moldova în vederea controlului constituționalității a prevederilor art. 12 alin. (4) și art.27 lit. g) din Codul electoral.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele completului,
judecător

Sîrbu Victoria

Judecători

Cașcaval Andrei

Bagrin Lucia

COR
ORIG